

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 31

(Prot. Nr.37, 10.§)

2005. gada 27. jūlijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. 607/05/11/1

Par AS „SEB Latvijas Unibanka” un AAS „Balta Dzīvība” 17.06.2005. ziņojumu par apvienošanos

Konkurences padome 17.06.2005. saņēma ziņojumu par Latvijas Republikas komercreģistrā reģistrētās akciju sabiedrības „SEB Latvijas Unibanka” un Latvijas Republikas komercreģistrā reģistrētās apdrošināšanas akciju sabiedrības „Balta Dzīvība” apvienošanos (turpmāk – ziņojums).

Ziņojuma noformēšanā nebija pilnībā izpildītas 26.10.2004. Ministru kabineta noteikumu nr.897 *Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos* prasības. Trūkumi ziņojumā tika novērsti 29.06.2005.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 16.panta pirmo daļu, Konkurences padome nolēma par pilna ziņojuma iesniegšanas datumu uzskatīt 29.06.2005.

Izvērtējot ziņojumā un tam pievienotajos dokumentos ietverto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

Darījums starp AS „SEB Latvijas Unibanka” un AAS „Balta Dzīvība” notiek atbilstoši *Konkurences likuma* 15. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktajam veidam, jo viens tirgus dalībnieks (AS „SEB Latvijas Unibanka”) iegūst visus cita tirgus dalībnieka (AAS „Balta Dzīvība”) aktīvus. Līdz ar to darījums ir apvienošanās *Konkurences likuma* 15. panta pirmās daļas 3. punkta izpratnē.

Saskaņā ar Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem nr. 897 *Kārtība, kādā iesniedzams ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos* 12. punktu, aprēķinot tirgus dalībnieku kopējo apgrozījumu, kāds ņemams vērā konkrētajā lietā, ir jāsummē tirgus dalībnieku AS „SEB Latvijas Unibanka” (noteikumu 15. punkts) un AAS „Balta dzīvība” (noteikumu 17. punkts) neto apgrozījumi.

Līdz ar to apvienošanās dalībnieku kopējais tirgus apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā pārsniedza 25 miljonus latu. Minētās apvienošanās sakarā izpildās *Konkurences likuma* 15. panta otrās daļas 1. punktā paredzētais kritērijs. Tādēļ plānotās apvienošanās dalībniekiem bija jāiesniedz Konkurences padomei ziņojums saskaņā ar *Konkurences likuma* 15. panta

otrās daļas 1. punktu un Konkurences padomei saskaņā ar *Konkurences likuma* 16.pantu ir jāpieņem lēmums attiecībā uz šo apvienošanos.

AS „SEB Latvijas Unibanka” ir kredītiestāde, kas piedāvā privātajiem un korporatīvajiem klientiem pilnu *Kredītiestāžu likumā* definēto finanšu pakalpojumu klāstu.

Akciju sabiedrībai „SEB Latvijas Unibanka” ir šādas meitas sabiedrības: atklātais pensiju fonds AS „SEB Unipensija”, investīciju sabiedrība AS „SEB Unifondi” un līzings kompānija SIA „Unilīzings”. Ne pati AS „SEB Latvijas Unibanka”, ne tās meitas sabiedrības nedarbojas apdrošināšanas jomā.

AAS „Balta Dzīvība” darbojas kā dzīvības apdrošināšanas sabiedrība. Tā piedāvā privātajiem un korporatīvajiem klientiem dzīvības apdrošināšanas un nelaimes gadījumu apdrošināšanas produktus. AAS „Balta Dzīvība” nepiedāvā veselības apdrošināšanas produktu, lai gan tas ir savietojams ar dzīvības apdrošināšanas produktiem atbilstoši *Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma* 8. pantam. AAS „Balta Dzīvība” parakstītās apdrošināšanas prēmijas ir saistītas ar produktiem, kas papildus apdrošināšanai ietver arī ilgtermiņa līdzekļu uzkrāšanas elementus. AAS „Balta Dzīvība” nepiedāvā atklātās privātās pensijas produktu, lai gan saskaņā ar likuma *Par privātajiem pensiju fondiem* 6. panta otro daļu par atklāta pensiju fonda dibinātājiem (akcionāriem) var būt banka, ja tai Latvijā ir atļauts piesaistīt fizisko personu noguldījumus, vai Latvijā reģistrēta dzīvības apdrošināšanas sabiedrība.

AS „SEB Latvijas Unibanka” meitas uzņēmumus AS „SEB Unipensija” piedāvā produktu – privātā pensija. AAS „Balta Dzīvība” piedāvā produktu – uzkrājošā dzīvības apdrošināšana.

Produkts – privātā pensija – ar kuru saistīto līdzekļu pārvaldītāji saskaņā likumu *Par privātajiem pensiju fondiem* 6. panta otro daļu var būt gan banka, ja tai Latvijā ir atļauts piesaistīt fizisko personu noguldījumus, gan Latvijā reģistrēta dzīvības apdrošināšanas sabiedrība, un produkts – uzkrājošā dzīvības apdrošināšana – kuru piedāvāt var tikai dzīvības apdrošināšanas sabiedrības saskaņā ar *Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma* 8. panta trešās daļas 2. punktu, būtībā ir ļoti līdzīgi un attiecas uz vienu patērētāju loku. Abi produkti ietver sevī līdzekļu iemaksas un uzkrāšanu, paredz iespēju gūt peļņu no uzkrājumu veidošanas, un paredz izmaksas iestājoties noteiktam apstāklim. Taču attiecībā uz šiem produktiem pastāv arī būtiskas atšķirības iemaksu un izmaksu izdarīšanā, atšķirīgs ir peļņas veidošanās mehānisms un nosacījumi. Uzkrājošā dzīvības apdrošināšana ietver sevī dzīvības apdrošināšanu, ko savukārt nepiedāvā privātā pensija. Lai arī produkti ir līdzīgi, tie savā starpā nav aizvietojami.

Apvienošanās dalībnieki un to meitas sabiedrības apvienošanās brīdī nesniedz pakalpojumus un nepiedāvā produktus, kas savstarpēji pārklātos, un darbojas atšķirīgos tirgos.

Apvienošanās rezultātā nesamazinās konkurentu skaits dzīvības apdrošināšanas tirgū, jo AAS „Balta Dzīvība” pēc apvienošanās turpina iepriekšējo darbību kā patstāvīga sabiedrība. Apvienošanās rezultātā AAS „Balta Dzīvība” mainās īpašnieks, taču tās darbības profils un apjoms saglabājas iepriekšējais.

AS „SEB Latvijas Unibanka” tirgus daļa noguldījumu sektorā ir 13%.

AS „SEB Unipensija” tirgus daļa atklāto privāto pensiju fondu sektorā ir 22% attiecībā uz tās pensiju plānos uzkrāto neto kapitālu un 38% attiecībā uz tās pensiju plānos iesaistīto dalībnieku skaitu.

AAS „Balta Dzīvība” tirgus daļa dzīvības apdrošināšanas un nelaimes gadījumu apdrošināšanas sektorā attiecībā uz parakstītajām apdrošināšanas prēmijām ir 35%.

Tirgus daļas, apvienojoties šiem uzņēmumiem, nepalielinās ne banku, ne apdrošināšanas tirgos, kā arī nerodas tirgus daļu pārklāšanās. Apvienojoties šīm sabiedrībām tiek saglabāta nošķirtā pārvalde.

Šobrīd Latvijā dzīvības apdrošināšanas produktus piedāvā šādas bankas:

1) AS „Hansabanka” dzīvības apdrošināšanas produktus piedāvā ar Hansabankas grupas uzņēmuma SIA „Hansa Apdrošināšanas Brokeris” starpniecību. Starp SIA „Hansa Apdrošināšanas Brokeris” un apdrošināšanas sabiedrībām ir noslēgti sadarbības līgumi. Pašai AS „Hansabanka” nepieder apdrošināšanas sabiedrība.

2) AS „Latvijas Krājbanka” ir sadarbības līgums ar apdrošināšanas koncernu Austrijā „Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft”. Pašai AS „Latvijas Krājbanka” nepieder apdrošināšanas sabiedrība.

3) AS „HVB Banka Latvija” (bijusī AS „Vereinsbank Rīga”) saviem klientiem piedāvā AAS „ERGO Latvija dzīvība” apdrošināšanas produktus.

4) AAS „Baltikums dzīvība” ietilpst AS „Baltikums Apdrošināšanas Grupa”, kura savukārt ietilpst Baltikums Grupā. Baltikums Grupā ietilpst arī finanšu koncerns AS „Baltikums Bankas Grupa”. Līdz ar to šī grupa darbojas gan apdrošināšanas, gan banku pakalpojumu tirgū.

5) Finanšu grupā Sampo ietilpst gan bankas, gan risku un dzīvības apdrošināšanas, gan arī investīciju un noguldījumu sabiedrības. Latvijā no Sampo grupas darbojas AAS „Sampo dzīvība”, AS „Sampo banka” un AAS „If Latvija” (risku apdrošināšanas sabiedrība). Līdz ar to šīs grupas pārstāvji Latvijā darbojas gan apdrošināšanas, gan arī banku pakalpojumu tirgū.

Tā kā apvienošanās dalībnieku – AS „SEB Latvijas Unibanka” un AAS „Balta Dzīvība” – apvienošanās rezultātā neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis, kā arī būtiski nesamazināsies konkurence kādā no konkrētajiem tirgiem, tad Konkurences padome secina, ka nav lietderīgi veikt sīkāku konkrēto tirgu analīzi un izpēti.

Nemot vērā minēto un Konkurences likuma 6.panta pirmās daļas 3.punktu, 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

Atļaut sabiedrībai AS „SEB Latvijas Unibanka” un AAS „Balta Dzīvība” apvienošanos.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētājs

P.Vilks